

gat amb tires de plom, cagaferro (que prova que hi fonien ferro), molts trossos de teula (diferent de l'actual, era com una llosa rectangular), trossos d'àmfores, pesos de teler i moltíssims testos de tota mena.

Sobre la capella de Sant Cristòfol s'hi troben trossos de dòlium, àmfores, teules, etc. Una cosa va sortir que no se sap perquè servia: un cub petit de pedra, molt ben fet, d'uns tres o quatre centímetres de costat.

Sobre la font de Sant Isidre hi havia hagut una casa d'aquella època; encara s'hi veu la solera. Aquesta casa, en els censos dels segles XV i XVI encara existia; sembla que se'n deia a Cal Espina.

Al bosc de Can Brustenga hi han molts restes: diversos forns d'obra romans (cada casa tenia el seu forn d'obra) un d'ells molt característic, rectangular; molta terrissa, algunes parets i solera (allà on, precisament, la gent diu que hi havia hagut l'església vella). Sobre el Camp de Futbol hi havia hagut una casa: hi han molts restes de parets, teules, àmfores, doliums, pesos de teler i molta terrissa.

Sota Can Torras hi ha molta terrissa romana.

També a la Bastida Vella hi ha molta cosa: moltes parets, força terrissa i de tot. Hi ha qui diu que fins el nom ve de llavors: bastida = fortalesa.

Des dels camps de la Bastida fins a la carretera surten trossos de terrissa de tota mena, molt trinxada; això demostra que s'han conreiat des de fa molts segles aquests camps. Es troben teules, àmfores, pesos de teler, terrissa fina, doliums, molins romans (amb pedres volcàniques, que les baixaven d'Olot).

A la Casa del Sr. Escarmís s'han trobat diversos restes, entre ells un enterrament de cendres amb teules romanes formant piràmide.

A Can Falgà també hi han restes de tota mena i molt trinxats (senyal igualment de que fa molts anys que es conre a aquella terra).

Sota Can Solà restes de tota mena, un baix d'àmfora senyalat, amb un tros bastant gros de molí volcànic, un enterrament entre lloses vermelles, pedres que havien sigut portades, almenys, de Bigues.

Sobre Can Figueretes diverses sitges amb moltes pedres, força terrissa (alguna de molt fina), un molí amb pedra d'aquí bastant gros i un cargol de mar, molt gros, que feien servir com a corn.

A l dret de Can Ros, al cantó de Sta. Eulàlia del torrent, en una esllavissada, va sortir una mica un dòlium. Al cap de pocs dies, algú, pensant que era "la gerra", va esbotzar-lo completament.

Als voltants de Can Puig està plè de restes, entre ells una sitja monumental, en la qual va trobar-s'hi una pila de trossos de teula, doliums, àmfores, pedres i terrissa de tota mena.

Als voltants de l'Església també s'hi troben diversos restes romans, principalment terrissa.

A Sant Simple, a la vora de la carretera que va de la Sagrera a la Serra, hi havia una casa bastant gran; s'hi han trobat també molts restes i terrissa campaniana.

Finalment, Can Cabot de la Vall sembla que era la casa més important de Santa Eulàlia en temps romà. A les vores de la casa està ple de tota mena de restes. En uns camps, també de Can Cabot, a l'altra banda de la carretera de Caldes, hi ha forces restes i la solera d'una casa (rest força complet).

* * *

Fins aquí, per aquest any, la nostra excursió pel nostre poble, mils d'anys endarrera.

J. D. S.